

دستورالعمل کمیته اخلاق پزشکی در مورد استفاده و مراقبت از حیوانات آزمایشگاهی

اصول و راهنمای کلی جهت استفاده و مراقبت از حیوانات آزمایشگاهی در تحقیقات

- ۱- کلیه افرادی که به صورت مستقیم در پژوهش با حیوان آزمایشگاهی کار می‌کنند، می‌بایست نسبت به اخذ گواهی از کمیته اخلاق پزشکی پس از گذراندن دوره مربوطه اقدام نمایند.
- ۲- در تحقیق باید حیوان آزمایشگاهی از گونه و کیفیت مناسب انتخاب شده و حداقل تعداد، جهت بدست آوردن نتایج معتبر در نظر گرفته شود. هرگونه افزایش در تعداد حیوان پیش بینی شده با پیشنهاد استاد راهنما یا مجری طرح تحقیقاتی و ذکر دلایل، پس از تأیید کمیته صورت می‌گیرد.
- ۳- استفاده شایسته از حیوانات از جمله اجتناب یا کاهش فشار، رنج و درد وارده به حیوان.
- ۴- در پروسه های آزمایش با حیوان که منجر به ایجاد درد آزاردهنده و یا استرس می‌شود می‌بایست از بیهوشی، بی‌حس و یا مسکن مناسب استفاده شود. جراحی یا پروسه های دیگر دردناک بر روی حیوانی که بیهوش نشده و یا توسط مواد شیمیایی فلج شده، ممنوع است.
- ۵- مراقبت پس از جراحی حیوان می‌بایست باعث کاهش درد و رنج آن شده و در هر حال طبق استانداردهای دانشکده دامپزشکی باشد.
- ۶- حیواناتی که در طی آزمایش از درد حاد یا مزمن رنج می‌برند و بهبودی پیدا نمی‌کنند می‌بایست با روشهای غیردردناک در طول پروسه و یا انتهای آن کشته شوند.
- ۷- اگر در صورت نیاز آزمایش به مرگ حیوان، کشتن حیوان با در نظر گرفتن اصول اخلاقی باشد (از جمله استفاده از روش دررفتگی گردن یا محفظه CO₂).
- ۸- شرایط زیستی گونه های مختلف حیوان می‌بایست مناسب باشد یک دامپزشک و یا فرد آموزش دیده و با تجربه مسئول حیوانخانه بوده و از نظر نگهداری، تغذیه و مراقبت حیوانهایی که جهت اهداف زیست - پزشکی مورد آزمایش قرار می‌گیرند، نظارت کافی صورت پذیرد و از درآمیختگی گونه های مختلف اکیداً جلوگیری شود.
- ۹- شرایط نگهداری حیوانات مورد آزمایش به گونه ای باشد که از آلودگی های زیست محیطی جلوگیری گردد مخصوصاً دفع لاشه حیوانات موجب آلودگی محیط زیست نشود.
- ۱۰- مسئولیت اجرای این دستورالعمل برعهده مجری طرح (استاد راهنما و محقق اصلی) می‌باشد و کمیته اخلاق پزشکی دانشگاه بر حسن اجرای آن نظارت داشته و در صورت مشاهده هرگونه تخطی اساسی در هر مرحله از پژوهش، نسبت به توقف آن اقدام خواهد کرد.

این دستورالعمل در ۱۰ ماده براساس پروتکل هلسینکی سال ۱۹۷۵ و دستورالعمل انجمن علوم اعصاب آمریکا با تغییرات لازم تدوین شده و در جلسه کمیته اخلاق پزشکی مورخ ۸۵/۱/۲۸ به تصویب نهایی رسید و از این تاریخ لازم الاجرا می‌باشد.

TARBIAT MODARES UNIVERSITY SCHOOL OF MEDICAL SCIENCES MEDICAL ETHICS COMMITTEE

General Principles and Guidelines for Care and Use of Experimental Animals

1. All the researchers who want to use animals for their research must obtain a license for handling lab animals issued by the Medical Ethics Committee. This license is issued after candidates attend animal care and use course.
2. Animals selected for a procedure should be of an appropriate species and quality and the minimum number required to obtain valid results. Researchers must seek approval of their Supervisor or Principal Investigator (PI) who in turn must inform and seek approval of the Medical Ethics Committee citing reasons for the use of additional number of animals.
3. Proper use of animals, including the avoidance or minimization of discomfort, distress and pain, is imperative.
4. Procedures with animals that may cause more than momentary or slight pain or distress should be performed with appropriate sedation, analgesia or anesthesia. Surgical or other painful procedures should not be performed on unanesthetized animals paralyzed by chemical agents.
5. Postoperative care of animals should minimize discomfort and pain and, in any case, should be equivalent to accepted practices in schools of veterinary medicine.
6. Animals that would otherwise suffer severe or chronic pain or distress that cannot be relieved should be painlessly killed at the end of the procedure or, if appropriate, during the procedure.
7. If a study requires the death of the animal, the animal must be killed in a humane manner (e.g. Cervical dislocation, CO₂ chamber).
8. Living conditions should be appropriate for the species and contribute to the animals well-being. Normally, the housing, feeding and care of all animals used for biomedical purposes must be directed by a veterinarian or other scientist trained and experienced in the proper care, handling and use of the species being maintained or studied. Strict precautions must be undertaken to avoid mixture of different species.
9. The animal care facility and its maintenance must take necessary steps to avoid environmental biohazards and pollution especially with regards to disposal of animals.
10. The PI or Supervisor is responsible for careful implementation of these principles and guidelines. Ethics Committee reserves the right to intervene and stop a research project if gross violations of ethical guidelines are observed. Exceptions to these principles can only be made by the Medical Ethics Committee.

[These 10 principles and guidelines (adopted from the Declaration of Helsinki (1975) and The Society for Neuroscience Animal Care and Use guidelines (1998) were approved for implementation by the Medical Ethics Committee, Scholl of Medical Sciences of the Tarbiat Modares University on 28th Farvardin, 1385 / 18th Rabi al-Awwal, 1427 (17th April, 2006)]